

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020

1. KIERUNEK STUDIÓW: HISTORIA
2. KOD ISCED: 0222
3. FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNE/NIESTACJONARNE
4. LICZBA SEMESTRÓW: 4
5. TITUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER
6. PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI
7. DZIEDZINA NAUKI: NAUKI HUMANISTYCZNE
8. DYSCYPLINA NAUKOWA (dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż 1 dyscypliny wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa punktów ECTS oraz określa liczbę punktów ECTS dla każdej z przypisanych dyscyplin): HISTORIA
9. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120/126***
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 60/65*** – studia stacjonarne, 41/53*** – studia niestacjonarne
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): 99/73***
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): 70/76***
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS: 5 (bez względu na wybór ścieżki kształcenia)
10. Łączna liczba godzin zajęć: co najmniej 3016 – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: co najmniej 1516 – studia stacjonarne, co najmniej 1046 – studia niestacjonarne. Łączna liczba godzin realizowanych na studiach stacjonarnych w formie e-learningu – 10 godzin.
11. Koncepcja i cele kształcenia (w tym opis sylwetki absolwenta):

Program studiów jest skonstruowany z myślą o wyposażeniu absolwenta w szeroką wiedzę i umiejętności. Absolwent dysponując wiedzą z zakresu historii w wymiarze globalnym, państwowym i regionalnym, wykorzystuje podstawowe umiejętności badawcze do analizy i interpretacji zjawisk, procesów dziejowych, ochrony dóbr kultury, edytorstwa naukowego, kultury materialnej, może także zostać przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela. Studia przygotowują do podjęcia pracy w instytucjach kultury, takich jak: muzea, wydawnictwa, galerie sztuki, w ośrodkach kreujących rozwój kultury, w odpowiednich działach jednostek samorządowych, rządowych i pozarządowych, różnego typu mediach, szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, instytucjach prowadzących działalność edukacyjną młodzieży. Absolwent studiów, który zrealizował cykl zajęć i praktyk z zakresu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela i nauczania drugiego przedmiotu jest przygotowany do wykonywania zawodu nauczyciela historii oraz nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Absolwent studiów drugiego stopnia może podnosić kwalifikacje na studiach trzeciego stopnia (w szkole doktorskiej) oraz na studiach podyplomowych z zakresu: Archiwistyki i zarządzania dokumentacją, Muzealnictwa oraz Wiedzy o społeczeństwie (ścieżka nauczycielska).

Objaśnienie oznaczeń:

HIS2A (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku Historia, studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki

NAU2 – efekty kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

12. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY			
HIS2A_W01	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej historii jako dziedziny nauki. Definiuje pozycję i znaczenie nauk historycznych w obszarze nauk humanistycznych i społecznych. Rozpoznaje obecność elementów innych nauk w procedurze badawczej historyka	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W02	Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk historycznych i dziedzin pokrewnych prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych. Wiedzę tę jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W03	Opanował na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych, humanistycznych i społecznych	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W04	Wykazuje zaawansowaną znajomość historii porównawczej Europy i świata	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W05	Zdaje sobie sprawę z powiązań historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami politycznymi, gospodarczymi i społecznymi	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W06	Posługuje się, w przynajmniej jednym języku nowożytnym, fachową terminologią w zakresie nauk historycznych i nauk pokrewnych	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W07	Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę na temat metod badawczych i narzędzi warsztatowych historyka	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W08	Posiada uporządkowaną wiedzę na temat technologii informacyjnej, baz danych, a także multimediów i zasobów Internetu, zna wartość informacji w nich zawartych	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W09	Zna metodykę i metodologię upowszechniania wiedzy historycznej i społecznej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W10	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu podjętych studiów. Wiedzę tę jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej i popularyzacyjnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W11	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o istnieniu w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, uwarunkowanych zróżnicowaniem narodowym i kulturowym	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W12	Posiada zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę z zakresu dorobku historiografii i wyodrębnia jej główne orientacje. Ma rozszerzoną wiedzę na temat głównych kierunków rozwoju badań historycznych i zna najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie	P7U_W	P7S_WG

HIS2A_W13	Rozumie, że badania i dyskusja historyczna jest procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W14	Posiada rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę na temat różnych metod badawczych i narzędzi warsztatowych pozwalających na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych dla poznania danej epoki historycznej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W15	Zna metody i sposoby tłumaczenia tekstów dotyczących zagadnień historycznych przynajmniej z jednego języka obcego nowożytnego i tekstów źródłowych w języku właściwym dla badanej dziedziny	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W16	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7U_W	P7S_WG
HIS2A_W17	Posiada wiedzę na temat form rozwoju przedsiębiorczości indywidualnej, w tym także w obszarze krzewienia historii i dziedzictwa kulturowego	P7U_W	P7S_WK
HIS2A_W18	Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą dziedzictwa kulturowego. Orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym oraz we współczesnej kulturze medialnej	P7U_W	P7S_WK
HIS2A_W19	Posiada pogłębioną wiedzę na temat metodyki i metodologii upowszechniania historii oraz instytucji krzewiących kulturę historyczną	P7U_W	P7S_WK

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI

HIS2A_U01	Samodzielnie wyszukuje, analizuje, interpretuje, selekcjonuje, integruje informacje z zakresu nauk historycznych i pokrewnych korzystając z bibliografii, baz danych archiwalnych i bibliotecznych, a także źródeł historycznych i literatury. Na tej podstawie potrafi formułować krytyczne sądy	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U02	Samodzielnie, w sposób uporządkowany i systematyczny korzysta z technologii informacyjnej, baz danych, multimediów i zasobów Internetu oraz poprawnie opracowuje i ocenia informacje tam zawarte	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U03	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę źródeł, literatury naukowej i popularno-naukowej, syntezę różnych idei i poglądów oraz procesów społeczno-gospodarczych. Samodzielnie formułuje tematy badawcze oraz posługuje się teoriami i paradygmatami badawczymi w celu opracowania zagadnień z wybranej dziedziny historii	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U04	Samodzielnie w trafny sposób dobiera metody i konstruuje narzędzia badawcze oraz opracowuje i prezentuje wyniki kwerendy archiwalnej lub bibliotecznej, w tym także w postaci przygotowanych przez siebie tekstów historycznych	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U05	Samodzielnie, w sposób uporządkowany i systematyczny zdobywa i poszerza wiedzę oraz umiejętności badawcze, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów związanych z tekstami źródłowymi oraz historiograficznymi	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U06	Samodzielnie wskazuje, udowadnia i omawia wzajemne relacje między różnymi kierunkami badań historycznych (historia polityczna, gospodarcza, społeczna, kultury itp.)	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U07	Posiada umiejętność zdobywania i integrowania wiedzy z różnych dyscyplin nauk humanistycznych, a także poszerza umiejętności badawcze wykorzystując je w typowych i nietypowych sytuacjach profesjonalnych	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U08	Samodzielnie potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródeł historycznych i zinterpretować je stosując oryginalne podejście oraz uwzględniając najnowsze osiągnięcia nauk historycznych w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P7U_U	P7S_UW

HIS2A_U09	Posiada pogłębioną umiejętność opracowania oraz redagowania i opatrywania przypisami prac pisemnych z historii w oparciu o różne źródła w języku polskim lub języku obcym	P7U_U	P7S_UW
HIS2A_U10	Samodzielnie porozumiewa się ze specjalistami z zakresu nauki historycznej i pokrewnych dyscyplin naukowych oraz niespecjalistami wykorzystując specjalistyczną terminologię, a także różne techniki komunikacyjne w języku polskim lub obcym	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U11	Posiada zaawansowaną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i formułowania własnych opinii w języku polskim lub w obcym języku nowożytnym dotyczących szczegółowych zagadnień historycznych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U12	Argumentuje i uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji naukowej, wykorzystując wiedzę i własne doświadczenia badawcze, jak też poglądy reprezentowane w różnych nurtach badawczych	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U13	Umiejętnie formułuje krytyczne opinie o wytworach kultury na podstawie wiedzy historycznej oraz doświadczenia	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U14	Potrafi popularyzować wiedzę historyczną oraz humanistyczną o wytworach kultury i jej instytucjach	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U15	Posiada umiejętność prezentacji krytycznych opracowań w różnych formach z wykorzystaniem różnorodnych mediów	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U16	Samodzielnie w sposób poprawny tłumaczy fragmenty monografii, artykuły naukowe oraz źródła historyczne z języka obcego na język polski	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U17	Ma umiejętności językowe (obcy język nowożytny) w zakresie nauk historycznych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U	P7S_UK
HIS2A_U18	Posiada zaawansowaną umiejętność planowania i organizowania indywidualnej pracy historyka oraz kierowania zespołem badawczym	P7U_U	P7S_UO
HIS2A_U19	Świadomie podejmuje działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową, a także innych osób	P7U_U	P7S_UU
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH			
HIS2A_K01	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści w szeroko rozumianym zakresie ogólnie humanistycznym i uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych oraz praktycznych, zasięga opinii historyków w sytuacji trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu badawczego	P7U_K	P7S_KK
HIS2A_K02	Jest gotów do systematycznego i aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska i regionu, interesuje się nowymi formami wyrazu w kulturze, jest przygotowany do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, wykorzystując do tego celu różne rodzaje przekazu medialnego i kulturowego	P7U_K	P7S_KO
HIS2A_K03	Myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, samodzielnie wskazuje priorytety służące realizacji określonego zadania dla historyka, jest empatyczny, rozumie i szanuje różne poglądy determinowane kulturowo i etnicznie	P7U_K	P7S_KO
HIS2A_K04	Dbą o dorobek i tradycję zawodu historyka, przestrzega zasad jego etyki i działa na rzecz przestrzegania tych zasad przez innych	P7U_K	P7S_KR
HIS2A_K05	Rozumie i wdraża w życie pojęcie kształcenia ustawicznego oraz konieczność rozwoju zawodowego, ciągłego poszerzania kompetencji w szeroko rozumianym zakresie ogólnie humanistycznym i praktycznych sytuacjach zawodowych	P7U_K	P7S_KR

EFEKTY UCZENIA SIĘ REKOMENDOWANE PRZEZ UNIWERSYTECKIE CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELSKIEJ
 Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia^a
 profil ogólnoakademicki i praktyczny zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 25 lipca 2019 r.
 w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zał. 1

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:			
NAU2_W01	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W02	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W03	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W04	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W05	podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;	P7U_W	P7SW_K
NAU2_W06	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	P7U_W	P7S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:			
NAU2_U01	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U02	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U03	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U04	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U05	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;	P7U_U	P7S_UW
NAU2_U06	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;	P7U_U	P7S_UK
NAU2_U07	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego	P7U_U	P7S_UO

	prawa do odpoczynku;		
NAU2_U08	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;	P7U_U	P7S_UO
NAU2_U09	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;	P7U_U	P7S_UK
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:			
NAU2_K01	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K02	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K03	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	P7U_K	P7S_KO
NAU2_K04	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;	P7U_K	P7S_KK
NAU2_K05	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;	P7U_K	P7S_KR
NAU2_K06	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	P7U_K	P7S_KO

^a Efekty uczenia się obowiązują absolwentów studiów I stopnia, którzy zrealizowali efekty uczenia się zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu. Powyższy opis efektów wyrównuje różnice pomiędzy dotychczas obowiązującymi a nowymi przepisami. Stanowi to podstawę do ukończenia studiów II stopnia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zał. 1.

13. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Język angielski	3	Słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku, język funkcyjny: dyskusje, interpretacje danych statystycznych i wykresów, prezentacje, np.: artykułów i wyników badań. Streszczenia publikacji, pracy dyplomowej, artykuły specjalistyczne lub inne prace pisemne właściwe dla studiowanego kierunku, elementy tłumaczenia, najważniejsze zagadnienia gramatyczne (praktycznie i specjalistycznie uwarunkowane), funkcje językowe (pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, wyrażanie opinii, argumentowanie, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku i dokonywanie prezentacji). * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego lektorat, przy uwzględnieniu liczby godzin przewidzianych na kurs językowy oraz potrzeb studentów.	HIS2A_W01 HIS2A_W15 HIS2A_U11 HIS2A_U16 HIS2A_U17 HIS2A_K01
2.	Artystyczne dziedzictwo Europy	1	Sztuka starożytnego Egiptu, Grecji i Rzymu, sztuka wczesnochrześcijańska, karolińska i ottońska, sztuka romańska (architektura, rzeźba, malarstwo), sztuka gotycka, architektura, rzeźba i malarstwo renesansu, sztuka manieryzmu, architektura, rzeźba i malarstwo baroku, sztuka rokoka, sztuka XIX w. – od neoklasycyzmu do secesji, sztuka XX wieku.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U08 HIS2A_U13 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
3.	Kultura słowa	2	Językoznawstwo normatywne, norma językowa, błąd, typy błędów językowych, uzus, kodyfikacja normy, kształtowanie zwyczaju językowego; zmiany w języku, ich przyczyny, zapożyczenia i ich rola, obce wpływy na polszczyznę, doskonalenie języka, prawne aspekty ochrony języka polskiego, aspekty poprawnościowe języka prawniczego, postawy wobec języka i normy, wpływ języka prawniczego na rozwój języka polskiego, zagadnienia poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej w pracy historyka; estetyka słowa, brutalizacja języka, wulgaryzacja i dewulgaryzacja, etykieta językowa, etykieta w komunikacji językowej; etyka słowa w komunikacji, manipulacja i perswazja językowa.	HIS2A_W01 HIS2A_U10 HIS2A_K05
4.	Media w świecie współczesnym	2	Historia komunikowania od początków, do chwili obecnej, podstawowe składniki aktu komunikacyjnego, proces komunikowania, wybrane modele komunikowania: najważniejsze elementy, rola modeli w procesie analizy aktu komunikacyjnego. Media masowe: ich historia, rozwój, znaczenie społeczne i kulturalne na przestrzeni lat, sposoby percepcji, wzajemne oddziaływanie. Media i ich rola w procesie komunikacji, społeczna i kulturotwórcza rola mediów	HIS2A_W03 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U10

			masowych, rozwój teorii komunikowania masowego, poziomy komunikowania: intrapersonalne, interpersonalne, w małych grupach, publiczne - rola, cechy charakterystyczne, znaczenie społeczne, kompetencje, model współczesnego uczestnika komunikacji medialnej.	HIS2A_U11 HIS2A_U12 HIS2A_U13 HIS2A_K03
5.	Tutoring, coaching, dialog motywujący (rozwój kompetencji osobistych i społecznych)	1	Drogi rozwoju kompetencji osobistych i społecznych, wykorzystanie metod coachingowych w motywowaniu i ustalaniu ścieżki rozwoju, narzędzia tutorskie w kształtowaniu kompetencji osobistych i społecznych (np. koło życia, pytania kartezyjskie, ranking umiejętności), dialog motywujący (jako narzędzie motywowania – bez oceniania; cztery zasady DM; fazowość motywacji – transteoretyczny model zmiany, czynniki zmiany), psychologia pozytywna (M. Seligman), odkrywanie i rozwijanie zasobów, uwalnianie potencjału osobistego i grupy, coaching samorozwoju, komunikacja interpersonalna, wizerunek i promocja, doradztwo HR, komunikacja efektywna (np. pułapki i błędy, komunikacja prowokująca wypowiedzi o zmianie), warsztaty umiejętności komunikacyjnych (komunikacja wzmacniająca), trening twórczego myślenia.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W05 HIS2A_W17 HIS2A_U02 HIS2A_U10 HIS2A_U12 HIS2A_U18 HIS2A_K02 HIS2A_K05
6.	BHP	0	Podstawowe regulacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Cel, przedmiot i zasady ergonomii. Przepisy i zasady BHP na uczelniach wyższych. Czynniki uciążliwe, szkodliwe i niebezpieczne w pracy. Zadania pracodawcy i pracownika w zakresie BHP. Wypadki w pracy – przyczyny i profilaktyka.	HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_K01
7.	Szkolenie biblioteczne	0	Podstawowe informacje o Bibliotece Uniwersyteckiej (historia, lokalizacja, zadania i misja, struktura organizacyjna, zbiory). Procedury biblioteczne związane z zapisem do BU. Zasady korzystania ze zbiorów i usług BU, ze szczególnym uwzględnieniem regulaminu udostępniania zbiorów. Zawartość strony WWW BU. Bazy danych dostępnych w sieci Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Wyszukiwanie i zamawianie w katalogach: elektronicznym w systemie ALEPH i tradycyjnym (kartkowym).	HIS2A_W01 HIS2A_W08 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_K01 HIS2A_K02
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE/ KIERUNKOWE:				
1.	Statystyka i demografia historyczna	2	Statystyka jako nauka o metodach liczbowych badania zjawisk masowych, przedmiot statystyki i jej podstawowe pojęcia, źródła umożliwiające badania historyczno-statystyczne, etapy badania statystycznego, prezentacja wyników badań statystycznych, średnie statystyczne, liczby względne, badania reprezentacyjne, podstawowe współczynniki demograficzne, źródła do badań demograficznych, szacunki i wyliczenia zaludnienia ziem polskich w oparciu o różne rodzaje źródeł, wykorzystanie akt metrykalnych do badań statystycznych, metoda agregatywna, metoda rekonstrukcji rodzin, badania demograficzne nad zaludnieniem ziem polskich do XVIII do XX w.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W10 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
2.	Translatorium językowe (z języka łacińskiego lub nowożytnego)	4	Praca z tekstem, tłumaczenie tekstów i literatury w wybranych obcych językach nowożytnych lub języku łacińskim, tłumaczenie fragmentów dzieł autorów klasycznych, wybranych inskrypcji łacińskich (rzymskie łuki tryumfalne, epitafia). Sposoby zapisywania dat. Tłumaczenie epitafiów, sentencji i inskrypcji łacińskich. Odczytywanie tekstów łacińskich z abrewiacjami. Wyszukiwanie łacińskiego źródłosłowa w terminach i pojęciach z różnych epok historycznych * Treści programowe do wyboru przez prowadzącego translatorium.	HIS2A_W11 HIS2A_W14 HIS2A_W15 HIS2A_U05 HIS2A_U06 HIS2A_U16 HIS2A_K01

				HIS2A_K04 HIS2A_K05
3.	Metodologia historii	2	Metodologia historii, teoria historii, filozofia historii – przedmiot, zakres, kategorie pojęciowe. Historia jako nauka – semantyka pojęcia, przedmiot badania historii (wybrane koncepcje metodologiczne XIX-XX wieku). Założenia metodologiczne szkoły Annales – Marc Bloch i Fernand Braudel. „Czy historyk ma dostęp do przeszłej rzeczywistości?”. Historyk wobec źródeł – tradycja badawcza i współczesne koncepcje metodologiczne. Koncepcje prawdy a narracja historyczna. Inspiracje antropologiczne w nauce historycznej. Doświadczenie i reprezentacja historii we współczesnej refleksji humanistycznej – poglądy F. Ankersmita. Historia mówiona – doświadczenie i zapis. O metodzie „obserwacji uczestniczącej” w badaniach historycznych. Historia i pamięć we współczesnej humanistyce.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04
4.	Historia historiografii	6	Wykład: Historia historiografii – zakres przedmiotu, terminologia specjalistyczna, aktualny stan badań. Na drodze do historiografii unaukowanej – początki historiografii krytycznej. Oświeceniowe inspiracje w historiografii europejskiej. Historiografia europejska i polska w dobie Romantyzmu – kierunki badań i przedstawiciele. Leopold von Ranke i doktryna indywidualistycznego historyzmu w historiografii. Pozytywizm w historiografii europejskiej i polskiej. Kierunki rozwoju historiografii na przełomie XIX/XX wieku. Marksizm w historiografii. Od modernizmu do współczesnych nurtów i orientacji w europejskiej nauce historycznej – kierunki badań i najwybitniejsi przedstawiciele historiografii XX wieku. Konwersatorium: Historiografia przełomu starożytności i średniowiecza – zmiana modelu pisarstwa historycznego. Historiografia średniowieczna – gatunki dziejopisarstwa. Średniowieczne dziejopisarstwo polskie. Proces partykularyzacji polskiego dziejopisarstwa. Jan Długosz i jego miejsce w polskiej historiografii. Historiografia renesansowa w Europie. Historiografia polskiego odrodzenia. Dziejopisarstwo polskie czasów baroku. Historiografia polskiego oświecenia.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
5.	Historia państwa i prawa polskiego do końca XVIII wieku	3	Monarchia patrymonialna (m. in. iusducale, Kościół monarszy). Przemiany okresu rozbicia dzielnicowego. Monarchia stanowa, (stany, Korona Królestwa Polskiego, statuty Kazimierza Wielkiego, unie). Rzeczpospolita szlachecka: demokracja szlachecka (np. przywileje, system parlamentarny – sejm i sejmiki, konfederacje, rokosze, władza królewska, urzędy, sądownictwo). Próby naprawy i upadek Rzeczypospolitej: reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego, Sejm Czteroletni i jego ustawodawstwo, rozbiory.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W11 HIS2A_U01 HIS2A_U05 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
6.	Historia państwa i prawa polskiego w XIX-XX wieku	2	Pojęcie konstytucji jako ustawy zasadniczej, określającej ogólne zasady ustroju państwa, strukturę i kompetencje naczelnych organów władzy, podstawowe prawa i obowiązki obywateli. Akty konstytucyjne doby niewoli narodowej. Udział Polaków w parlamentach państw zaborczych i administracji. Konstytucje Drugiej Rzeczypospolitej. Organy przedstawicielskie Polskiego Państwa Podziemnego w latach 1939-1945. Konstytucje okresu Polski Ludowej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_U11

			Konstytucje okresu 1989-1997.	HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
7.	Elektroniczne źródła informacji naukowej	2	Cyfrowe zasoby multimedialne, internetowe biblioteki cyfrowe polskie i zagraniczne, bazy danych polskie i zagraniczne, multiwyszukiwarki MAK i FIDAKR, cyfrowe mapy i atlasy historyczne (Europa i Świat), internetowa Bibliografia Historii Polski, zagraniczne zasoby cyfrowe (The National Archives UK, The National Archives USA, The Library of Congress, The New York Public Library, The British Library).	HIS2A_W08 HIS2A_W14 HIS2A_U02 HIS2A_U07 HIS2A_K02 HIS2A_K05
8.	Dzieje i kultura Kielc	2	Literatura naukowa i popularnonaukowa dotycząca Kielc, Kielce biskupie (do 1789 r.). Miasto w czasach zaboru austriackiego do 1815 r., w latach Królestwa Kongresowego 1815-1831, w okresie międzypowstaniowym, w czasach powstania styczniowego i represji popowstaniowych 1863-1905, w latach rewolucji 1905-1907 i poprzedzających wybuch I wojny światowej, w czasach I wojny światowej, w okresie międzywojennym, w okresie okupacji 1939-1945, Kielce po 1945 r.	HIS2A_W01 HIS2A_W07 HIS2A_W11 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
9.	Imperia starożytne	3	Wykład: wojny Sumerów i Akadów – ekspansja i budowa imperium przestrzennego w III tysiącleciu p.n.e., od ekspansji gospodarczej do wielkich wojen terytorialnych – budowa imperium egipskiego, podbój świata bliskowschodniego – wielkie imperia w II i I tysiącleciu p.n.e.: Babilończycy, Asyryjczycy, Hetyci, Persowie, pierwsze potęgi śródziemnomorskie: ekspansja kolonizacyjna Fenicjan i Greków, konfrontacja sił: Europa – Azja, grecka hegemonia, imperium Aleksandra Wielkiego, wielkie imperia hellenistyczne, Imperium rzymskie – od miasta do Imperium Romanum. Konwersatorium: Organizacja polityczna i społeczna państw starożytnej Mezopotamii w III tys. p.n.e., sumeryjskie miasta-państwa, „Imperium uniwersalne” Akadów, III dynastia z Ur, organizacja polityczna i społeczna starożytnego Egiptu, organizacja polityczna i społeczna wielkich imperiów bliskowschodnich: imperium Hammurabiego; Nowe Państwo Hetytów; państwo Nowobabilońskie; państwo Nowoasyryjskie; imperium Achemenidów. Starożytni Grecy – formy ustrojowe, instytucje państwowe, życie polityczne, myśl państwowa, królestwa Mykeńczyków, greckie miasto-państwo w okresie archaicznym i klasycznym, ekspansja polis spartańskiej, ateńska <i>arche</i> , monarchia macedońska, monarchia hellenistyczna. Państwo starożytnych Rzymian – podstawy rozwoju, organizacja polityczna i administracja.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U05 HIS2A_K01 HIS2A_K02
10.	Państwa świata średniowiecznego	3	Wykład: państwo Merowingów i Karolingów, formy państw feudalnych, bizancjum, państwa słowiańskie, Francja w okresie monarchii wczesnofeudalnej, Królestwo Niemieckie, Święte Cesarstwo Rzymskie, monarchia wczesnofeudalna w Anglii, państwa krzyżowe, monarchie stanowe we Francji i Anglii, średniowieczne Włochy. Konwersatorium: Państwo Franków i jego upadek, feudalizm średniowieczny, Wschodnie Cesarstwo Rzymskie – ekspansja i upadek, Słowiańszczyzna we	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01

			wczesnym średniowieczu, ekspansja arabska w Afryce i Europie, Kapetyngowie, Cesarstwo i papieżstwo, ruch krucjatowy, spór o „Dominium Mundi”, kraje śródziemnomorskie w XIV- XV w., Daleki Wschód w późnym średniowieczu.	HIS2A_K02 HIS2A_K03
11.	Państwa epoki nowożytnej	3	Wykład i konwersatorium: Nowożytne państwa europejskie, absolutyzm w Europie, państwa Bliskiego Wschodu w XVI-XVIII wieku, nowożytne kraje Dalekiego Wschodu, państwa afrykańskie w XVI-XVII wieku, kraje Ameryki Południowej i Północnej w epoce nowożytnej.	HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_K05
12.	Europa i świat w XIX wieku	3	Rodzina w Europie i na świecie w XIX wieku, rewolucja w obiegu informacji i jej skutki, migracje w XIX wieku, najważniejsze światowe religie w XIX wieku, higiena i medycyna w XIX wieku – Europa i świat, nacjonalizm i rasizm – ideologia i praktyka, wojny napoleońskie – skutki polityczne, społeczne, ekonomiczne i demograficzne, imperializm i imperia w XIX wieku, Europa na tle innych kontynentów – analogie i różnice, Europa Środkowa – między Wschodem a Zachodem, kultura elitarna i kultura masowa, problemy społeczne XIX-wiecznego świata i próby ich rozwiązania, Bliski i Daleki Wschód.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
13.	Europa i świat między dwiema wojnami	3	Sytuacja geopolityczna w Europie po I wojnie światowej. Świat po I wojnie światowej. Położenie geopolityczne. Rozwój doktryn bezpieczeństwa światowego i europejskiego 1918-1939. Kryzys systemów bezpieczeństwa i wybuch II wojny światowej. Procesy demokratyzacji Europy w latach 1918-1939. Rozwój ideologii totalitarnych i ich rola w budowie systemów bezpieczeństwa 1918-1939. Hossa i bessa. Systemy społeczno-gospodarcze w Europie i świecie 1918-1939. Przeobrażenia kulturowe w Europie i świecie 1918-1939. Walka z totalitaryzmem niemieckim i japońskim 1939-1945.	HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_K01 HIS2A_K02
14.	Stosunki międzynarodowe po II wojnie światowej	3	Periodyzacja najnowszej historii powszechnej. Supermocarstwa i dwubiegunowy podział świata. „Zimna wojna”; geneza, etapy konfliktu, wyścig zbrojeń. Stosunki między państwami w radzieckiej strefie wpływów. Węgry 1956. Praska wiosna 1968. Konflikt bliskowschodni. Dekolonizacja i jej konsekwencje. Etapy i formy integracji europejskiej. Pozycja USA na półkuli zachodniej i w strefie Pacyfiku. Europa po upadku Związku Radzieckiego. Podbój Kosmosu. Terroryzm. Ludobójstwo. Globalizacja i jej konsekwencje – aspekty gospodarcze i polityczne. Od konfliktów lokalnych do napięć globalnych. Nowi wielcy gracze na arenie międzynarodowej na początku XXI w. – Chiny, Indie, Brazylia, Nigeria. Świat bez granic? Media elektroniczne; migracje.	HIS2A_W02 HIS2A_W04 HIS2A_W11 HIS2A_W01 HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_U08 HIS2A_K01 HIS2A_K05
PRZEDMIOTY DO WYBORU:				
Przedmioty z zakresu dyplomowania:				
1.	Seminarium magisterskie	16	Charakterystyka pracy magisterskiej – wymagania. Wybór tematu pracy magisterskiej. Zasady pisania pracy magisterskiej. Krytyka i wykorzystanie źródeł. Konceptje rozwiązywania problemów naukowych związanych z tematyką badawczą dysertacji magisterskich. Nomenklatura naukowa historyka wybranej epoki oraz poprawność językowa w pracy magisterskiej. Plan pracy magisterskiej. Prezentacja i realizacja tematów prac magisterskich.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W07 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_K01
2.	Warsztat naukowy historyka (wybrana epoka)	6	Periodyzacja dziejów – specyfika epok historycznych. Kategorie źródeł historycznych. Selekcja i ocena literatury przedmiotu. Nauki pomocnicze historii	HIS2A_W01 HIS2A_W03

			i ich przydatność w krytyce źródeł historycznych. Wiedza źródłowa i pozaźródłowa w pracy historyka. Praktyczne postępowanie podczas analizy źródeł historycznych. Korzystanie z zasobów internetowych, internetowe bazy danych, katalogów online bibliotecznych i archiwalnych.	HIS2A_W14 HIS2A_U02 HIS2A_U04 HIS2A_K04
3.	Wykład monograficzny (w języku obcym)	2	Treści programowe ustala prowadzący w zakresie proponowanych tematów – epok i zagadnień.	HIS2A_W01 HIS2A_W06 HIS2A_W11 HIS2A_U02 HIS2A_U10 HIS2A_U11 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
Przedmioty z zakresu historii kultury i zarządzania jej dobrami:				
1.	Historia kultury antycznej	2	Wprowadzenie do źródłoznawstwa antycznego. Budownictwo greckie – styl, konstrukcja i materiały budowlane. Wielkie sanktuaria świata grecko-rzymskiego w archeologii i literaturze. Archeologia Aten. Archeologia miasta Rzymu. Wczesne chrześcijaństwo – źródła i powstawanie kanonu wiary. Antyczne sposoby mierzenia czasu i systemy metryczne w Grecji i Rzymie. Elementy kultury w codziennym życiu starożytnych.	HIS2A_W02 HIS2A_W04 HIS2A_W07 HIS2A_U06 HIS2A_U07 HIS2A_U14 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K04
2.	Historia kultury średniowiecznej	5	Historia kultury średniowiecznej we współczesnej perspektywie badawczej, kultura duchowa średniowiecza, kultura piśmienna w średniowieczu, kaznodziejstwo średniowieczne, inkwizycja średniowieczna, człowiek i przyroda w średniowieczu, wyobrażenia średniowieczna wobec śmierci, człowiek średniowiecza i zabawa, kultura dworska w średniowieczu, kultura miejska w średniowieczu, kultura wsi w średniowieczu, Heretycy, innowiercy, czarownice, sztuka średniowiecza.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
3.	Historia kultury nowożytnej	5	Wykład: Kultura i sztuka renesansu. Manierizm w kulturze europejskiej. Kultura baroku. Sztuka rokoka. Kultura i sztuka w dobie Oświecenia. Konwersatorium: Przemiany światopoglądowe u progu ery nowożytnej. Reformacja i reforma katolicka. Rozwój nauki, literatury i muzyki w XVI-XVIII w. Barok katolicki i protestancki. Główni przedstawiciele literatury, muzyki, teatru, malarstwa i rzeźby w okresie nowożytnym. Zmiany w mentalności i obyczajowości w dobie nowożytnej. Cechy charakterystyczne kultury Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie nowożytnym. Główne nurty Oświecenia i ich wpływ na sytuację społeczną i polityczną Europy.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W11 HIS2A_U01 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K01 HIS2A_K03
4.	Historia kultury XIX wieku	5	Wykład: Kultura Dalekiego Wschodu w XIX w. na przykładzie Chin i Japonii. Europejskie fascynacje Bliskim Wschodem. Ewolucja mody damskiej w Europie w XIX wieku. Malarstwo europejskie doby romantyzmu. Przemiany medialno-	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13

			<p>komunikacyjne – antropologia słowa – medialne dominanty kultury. Cześć i honor – samobójstwa i pojedynki. Kultura żydowska w Europie i na ziemiach polskich (np. Kultura chasydów). Pozytywizm europejski i warszawski – program, założenia, realizacja. Ruchy emancypacyjne w XIX wieku. Sport i idea olimpijska w XIX wieku (Pierre de Coubertin). Technologie wojenne w służbie cywilizacji. Używki – tytoń, narkotyki, alkohol.</p> <p>Konwersatorium: Źródła klasycyzmu; Sentymentalizm; Preromantyzm. Kultura niemiecka epoki Biedermeieru. Secesja, Dekadentyzm, Młoda Polska. Ugrupowania artystyczne – prerafaelici. Epoka wiktoriańska - powieść angielska epoki wiktoriańskiej. Architektura europejska w XIX w.: klasycyzm, neoklasycyzm, neogotyck, inne neostyle, architektura przemysłowa. Nowe instytucje kultury: muzea, biblioteki publiczne, archiwa, stowarzyszenia społeczne. Kultura masowa. Kodeksy honorowe w kulturze europejskiej. Kultura islamu. Kodeksy i systemy karne w krajach europejskich w XIX wieku. Kultura duchowa i materialna zgromadzeń zakonnych. Okultyzm, czary, mody kulturalne. Sztuka kulinarna w dziejach narodów XIX wieku. Historia medycyny XIX wieku. Kultury i subkultury grup z marginesów społecznych.</p>	<p>HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04</p>
5.	Historia kultury XX wieku	5	<p>Wykład: Czym jest kultura? Spory wokół periodyzacji i cezur XX wieku; krótkie i długie stulecie. Kultura i systemy totalitarne. Kultura wysoka, kultura popularna Globalizacja (konsumpcja jako przykład globalizacji kulturowej).</p> <p>Konwersatorium: Kultura w państwach totalitarnych (faszyzm, komunizm). Subkultury młodzieżowe. Osobowości świata kultury (wybrane postacie). Recepcja holocaustu w malarstwie, rzeźbie i filmie. Malarstwo, rzeźba oraz architektura polska i światowa w XX wieku. Muzyka, film i moda w XX wieku.</p>	<p>HIS2A_W01 HIS2A_W04 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K02 HIS2A_K05</p>
6.	W cieniu piramid i świątyń starożytnych	1	<p>Religie i mitologie starożytnego Egiptu (Teby, Memfis, Heliopolis, Sais). Główne ośrodki religijne Grecji Bałkańskiej oraz Egejskiej (Olimpia, Delfy, Dodona, Didyma). Religie orientalne w cesarstwie rzymskim (judaizm, mitraizm, kultury syryjskie, kultury anatolijskie). Zarys historii wczesnego chrześcijaństwa okresu apologetycznego oraz wczesnobizantyjskiego.</p>	<p>HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U07 HIS2A_K02 HIS2A_K03</p>
7.	Wieś, miasto, dwór w średniowieczu	1	<p>Kategorie stanowe. Życie średniowiecznej wsi. Miasto i jego mieszkańcy. Dwór władcy. Dwór możnych.</p>	<p>HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_W07 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K04 HIS2A_K05</p>
8.	Świat dworów i pałaców XVI-XVIII wieku	1	<p>Siedziby szlacheckie i magnackie w dobie nowożytnej – zagadnienia klasyfikacyjne. Dwory murowane w XVI-XVIII w. Dwór drewniany i jego przemiany w I Rzeczypospolitej. Pomieszczenia szczególne (mieszkalne i pomocniczo-gospodarcze) w siedzibach szlacheckich XVI-XVIII w. Inwentarze</p>	<p>HIS2A_W02 HIS2A_W06 HIS2A_W10 HIS2A_U01</p>

			dóbr ziemskich jako źródło do dziejów siedzib szlacheckich i magnackich w dobie nowożytnej. Wyposażenie i wystrój dworu szlacheckiego w XVI-XVIII w. Zamki i pałace doby nowożytnej w Polsce i ich założenia architektoniczne. Krzyżtopór – rezydencja magnacka XVII w. Mobilia we dworze i pałacu XVI-XVIII w.	HIS2A_K01
9.	Pamięć historyczna i miejsca pamięci historycznej XIX wieku	1	Historia i pamięć. Wokół problematyki badawczej i historii badań nad pamięcią kulturową. Miejsca pamięci – nośniki pamięci historycznej. Formy i przejawy upamiętniania postaci i wydarzeń historycznych w XIX w. Powstania narodowe w pamięci zbiorowej i polityce historycznej. Legiony Polskie i pamięć I wojny światowej. Miejsca pamięci historycznej we współczesnej kulturze lokalnej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
10.	Ziemiaństwo i dwory ziemiańskie w XIX-XX wieku	1	Powstanie ziemiaństwa i problemy z definicją ziemiaństwa. Przemiany liczebności i różnicowanie społeczno-ekonomiczne ziemiaństwa w XIX-XX w. Od gospodarki folwarcznej do nowoczesnego gospodarstwa rolnego. Gospodarka ziemiańska w XIX-XX w. Etos ziemiaństwa. Ziemianie w akcji politycznej społecznej i dobroczynnej w XIX i XX w. Tradycja szlachecka – przemiany w życiu codziennym i świątecznym we dworze w XIX-XX w. Dwory, rezydencje, pałace ziemiańskie w XIX-XX w.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W11 HIS2A_U03 HIS2A_U06 HIS2A_U11 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05
11.	Miejsca pamięci historii XX wieku	1	Miejsca pamięci XX w. w edukacji historycznej i obywatelskiej. Pedagogika miejsc pamięci. Formy, wartości i symbolika miejsc pamięci XX w. (pomniki, mogiły, cmentarze, obiekty architektoniczne, pola bitew, muzea, przedmioty, szlaki tematyczne). Rodzaje upamiętnionych faktów historycznych: wydarzenia, osoby, rocznice. Miejsca pamięci XX w. w krajobrazie kulturowym i turystyce; doświadczanie przestrzeni.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
12.	Antropologia historyczna	2	Wykład: O związkach historii z antropologią we współczesnej perspektywie badawczej. W kręgu twórców antropologii historycznej – Marc Bloch i szkoła Annales. Historia mentalności – jako kierunek współczesnych badań. Antropologiczne refleksje Clifforda Geertza a współczesne badania historyczne. Klasyczne dzieła antropologii historycznej i mikrohistorii. Konwersatorium: Ciało, cielesność, seksualność w średniowieczu i dobie nowożytnej - jako kategorie kulturowe. Prostyucja w średniowieczu i w okresie nowożytnym. Grzech i przestępstwo w średniowieczu i w dobie nowożytnej. Religijne i świeckie rytuały wykluczenia w średniowieczu. Karalność (kara śmierci, kat, więzienie) w średniowieczu i w okresie wczesnonowożytnym. Rytuały przemocy w średniowieczu. Śmierć w średniowieczu i w dobie nowożytnej. Zdrowie i choroba w średniowieczu i nowożytności. Homo ludens i	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03

			homo faber. Oralność w kulturze doby średniowiecza i nowożytności. Obrzędy przejścia w kulturze średniowiecznej.	
13.	Aspekty prawne zarządzania instytucjami i dobrami kultury	1	Instytucje kultury powołane do ochrony dóbr kultury w Polsce. Zarządzanie instytucjami kultury w świetle obowiązującego prawa. Warunki prawne funkcjonowania różnych instytucji kultury (muzea, biblioteki, archiwa). Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury – dotacja organizatora, przychody własne, środki zewnętrzne. Struktura organizacyjna instytucji kultury (przykłady instytucji centralnych i lokalnych). Specyfika zatrudnienia w instytucjach kultury. Kompetencje samorządów lokalnych w sektorze kultury. Instytucje kultury w strukturach organizacji pozarządowych, związków kościelnych i podmiotów gospodarczych.	HIS2A_W05 HIS2A_W18 HIS2A_U07 HIS2A_U13 HIS2A_K02 HIS2A_K03
14.	Współczesne instytucje ochrony dziedzictwa i zarządzania dobrami kultury	1	Pojęcie dobra kultury. Rola instytucji kultury w rozwoju lokalnym i regionalnym. Prawne regulacje działalności instytucji ochrony dóbr kultury. Rola państwa w ochronie dóbr kultury. Centralne instytucje ochrony dóbr kultury i ich rola w kształtowaniu świadomości społecznej. Struktura i działalność wybranych instytucji ochrony dóbr kultury na szczeblu lokalnym. Ochrona dóbr kultury przez samorządy. Źródła finansowania instytucji ochrony dóbr kultury – budżet państwa, środki samorządowe, sponsoring. Międzynarodowe instytucje i organizacje kulturalne – kontakty i możliwości współpracy. Edukacja kulturalna. Zarządzenie instytucjami kultury.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_K02 HIS2A_K03
Przedmioty lub grupy przedmiotów z zakresu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*:				
1-4.	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	4	Psychologiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej	NAU2_W01 NAU2_W05 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_K02
			Pedagogiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej Doradztwo edukacyjno-zawodowe Podstawy prawne i organizacyjne systemu oświaty	NAU2_W01 NAU2_W02 NAU2_W03 NAU2_W04 NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U08 NAU2_K01 NAU2_K03 NAU2_K04 NAU2_K05
5.	Podstawy dydaktyki i emisja głosu	2	Język w procesie kształcenia	NAU2_W01

				NAU2_W02 NAU2_U06 NAU2_K02
6.	Historia wychowania	2	Miejsce i rola dziecka w rodzinie i społeczeństwie na przestrzeni epok. Wychowanie a społeczeństwo i kultura na przestrzeni wieków – zmieniający się ideał człowieka jako cel wychowania. Miejsce kobiety w systemie wychowania. Wychowanie w Polsce od średniowiecza po współczesność: cechy charakterystyczne, elementy wspólne i odrębne na tle Europy i świata. Polskie uwarunkowania historyczne a ideały, cele i metody wychowania na przestrzeni epok. Europejska, światowa i polska myśl pedagogiczna na przestrzeni epok - omówienie poglądów wybranych przedstawicieli. Rola historii w systemach wychowawczych.	HIS2A_W01 HIS2A_W10 HIS2A_U01 HIS2A_U13 HIS2A_K01 HIS2A_K03 NAU2_W01 NAU2_U01 NAU2_K01 NAU2_K02
7.	Historia szkolnictwa	2	Charakter i typy szkolnictwa od starożytnej Grecji po współczesność. Edukacja a główne trendy i ideały poszczególnych epok. Edukacja i instytucja szkoły w Polsce od średniowiecza po współczesność: charakterystyka, zmiany, typy, uwarunkowania polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturowe. Miejsce kobiety w edukacji na przestrzeni epok. Cele, metody, programy, podręczniki. Nauczyciele i uczniowie. Miejsce historii w systemach kształcenia na przestrzeni epok.	HIS2A_W01 HIS2A_W03 HIS2A_W13 HIS2A_U01 HIS2A_U08 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04 NAU2_W01 NAU2_U01 NAU2_K01 NAU2_K02
8.	Warsztaty dydaktyki historii	6	Metodologiczne problemy narracji historycznej. Różne odmiany edukacyjnego przekazu historycznego. Szkolny i pozaszkolny przekaz historyczny. Warsztat nauczyciela historii (kompetencje merytoryczne i dydaktyczne). Źródła w warsztacie historyka i nauczyciela historii. Warsztat nauczyciela regionalisty. Archiwum, muzeum, biblioteka w warsztacie pracy nauczyciela historii. Historia regionalna i lokalna - problematyka terminologiczna. Rys historyczny regionalizmu. Walory dydaktyczne historii lokalnej i regionalnej w nauczaniu historii. Formy i sposoby realizacji koncepcji regionalizmu historycznego w szkolnej edukacji historycznej.	HIS2A_W10 HIS2A_W11 HIS2A_W19 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U14 HIS2A_K01 HIS2A_K03 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U07 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05

9.	Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej	4	<p>Wykład: Dydaktyka historii, zadania dyscypliny. Historia, jako dyscyplina naukowa a historia szkolna. Podstawa programowa przedmiotu: historia w szkole ponadpodstawowej. Specyfika historii jako przedmiotu nauczania szkolnego (szkoła ponadpodstawowa). Wybrane zagadnienia szkolnego nauczania – uczenia się historii (szkoła ponadpodstawowa). Modele i style nauczania. Warsztat pracy nauczyciela historii i wzór osobowy nauczyciela wychowawcy (szkoła ponadpodstawowa). Uczeń jako podmiot kształcenia historycznego w procesie dydaktycznym szkoły ponadpodstawowej.</p> <p>Konwersatorium: Nauczyciel i uczeń w procesie nauczania – uczenia się historii w szkole ponadpodstawowej. Program nauczania historii w szkole ponadpodstawowej. Cele szkolnej edukacji historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki kształcenia historycznego w szkole ponadpodstawowej.</p> <p>Specyfika szkolnej narracji historycznej w szkole ponadpodstawowej. Zabiegi i procedury metodyczne, metody, strategie i formy organizacyjne procesu edukacji historycznej (szkoła ponadpodstawowa). Historia a wychowanie w szkole ponadpodstawowej. Dobór metod i ich wykorzystanie w szkole ponadpodstawowej. Środki dydaktyczne – pojęcie, klasyfikacja, dobór i wykorzystanie w procesie nauczania historii w szkole ponadpodstawowej. Planowanie nauczania historii w szkole ponadpodstawowej. Kontrola i ocena efektów pracy uczniów, z uwzględnieniem specyfiki prawidłowości nauczania – uczenia się w szkole ponadpodstawowej. Specyficzne trudności w uczeniu się historii w szkole ponadpodstawowej – profilaktyka, diagnoza, pomoc. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Utrzymywanie ładu na lekcji i indywidualizacja kształcenia, z uwzględnieniem specyfiki i prawidłowości nauczania – uczenia się w szkole ponadpodstawowej. Ewaluacja pracy nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej. Diagnoza wstępna w szkole ponadpodstawowej. Egzamin z zewnątrz w szkole ponadpodstawowej. Organizacja przestrzeni pracowni historycznej z wykorzystaniem różnych zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych.</p>	HIS2A_W01 HIS2A_W09 HIS2A_U01 HIS2A_U09 HIS2A_K01 HIS2A_K04 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
Przedmioty z zakresu przygotowującego do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)**				
1.	Dydaktyka WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	6	<p>Podstawa programowa przedmiotu: wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej – główne założenia i zmiany w koncepcji kształcenia wiedzy o społeczeństwie. Ciągłość i zmiana celów nauczania wiedzy o społeczeństwie i ich różnorodne uwarunkowania. Strategie dydaktyczne kształcenia społecznego i obywatelskiego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Dobór metod i ich wykorzystanie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Środki dydaktyczne wykorzystanie w procesie nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Formy organizacyjne szkolnej edukacji społecznej i obywatelskiej, z uwzględnieniem specyfiki szkoły podstawowej. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne w procesie nauczania wiedzy o społeczeństwie. Diagnoza i ewaluacja. Indywidualizacja kształcenia. Działalność nauczyciela w procesie dydaktycznym na rzecz</p>	HIS2A_W08 HIS2A_W10 HIS2A_U04 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U04

			wszechstronnego rozwoju ucznia. Organizacja przestrzeni pracowni z zakresu wychowania społecznego i obywatelskiego, z wykorzystaniem różnych zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych. Pożytki z czytania prasy. Dydaktyczne aspekty przeglądu prasy na lekcjach wiedzy o społeczeństwie. Korzystanie z różnych typów źródeł w projektowaniu scenariusza lekcji z wiedzy o społeczeństwie. Wykorzystanie zasobów Internetu w uczeniu się i nauczaniu wiedzy o społeczeństwie. Metoda projektu i portfolio. Koncepcja kształcenia obywatelskiego w państwach Unii Europejskiej i w USA. Badania międzynarodowe dotyczące edukacji obywatelskiej. Edukacja na rzecz obywatelstwa, pojęcie obywatelstwa i współczesne koncepcje. Wartości w edukacji obywatelskiej.	NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
2.	Edukacja społeczna	2	Dziedziny aktywności społeczno-obywatelskiej. Organizacje pozarządowe. Wolontariat. Problemy życia społecznego z perspektywy współczesnej młodzieży i środowiska lokalnego. Środowisko lokalne a szkoła i możliwości ich współdziałania. Projekty dla edukacji obywatelskiej w szkole i środowisku lokalnym. Metody badań społecznych – ankieta, wywiad. Formy komunikowania wyników badań społecznych w edukacji szkolnej i pozaszkolnej.	HIS2A_W08 HIS2A_W10 HIS2A_U02 HIS2A_U07 HIS2A_K01 HIS2A_K03 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U07 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
Przedmioty z zakresu historii ciała i cielesności – aspektów kulturowych				
1.	Historia ciała i cielesności w starożytności	3	Język ciała w starożytności – od ciała fizycznego do ciała symbolicznego. Ciało w ujęciu filozofów starożytnych. Ciała astralne. Ciało zwierzęce, ludzkie i boskie. Ciało obywatela, robotnika, niewolnika. Kanon piękna kobiety i mężczyzny. Ciało brzydkie, stare, kalekie. Ciało własne i obce – stereotypowe wyobrażenia cudzoziemca. Pielęgnacja i upiększanie ludzkiego ciała. Zdrowie i choroby ciała. Ćwiczenia fizyczne. Religie starożytne wobec ludzkiego ciała. Ciało i eros. Narodziny i śmierć – obyczaje i obrzędy.	HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_W04 HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04
2.	Historia ciała i cielesności w średniowieczu	3	Ciało i cielesność jako kategoria kulturowa. Ciało i seksualność w filozofii i teologii średniowiecznej. Ciało i seksualność w prawie kanonicznym. Ciało zdrowe - ciało chore. Medycyna humoralna. Ciało zmarłych. Prawo świeckie wobec czynów przeciw ciału. Dwa ciała króla: ciało naturalne i ciało mistyczne. Ciało w malarstwie i sztuce średniowiecznej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U05 HIS2A_K01 HIS2A_K04
3.	Historia ciała i cielesności w czasach nowożytnych	3	Przemiany obrazu ciała w epoce nowożytnej. Kanon piękna kobiety i mężczyzny. Obyczaje i mowa ciała. Ciało ludzkie i jego pielęgnacja. Ćwiczenia fizyczne.	HIS2A_W03 HIS2A_W11

			Zdrowie i choroby. Sekcje zwłok. Seksualność w okresie nowożytnym. Małżeństwo i rodzicielstwo. Problem prostytucji. Przesłpstwa seksualne i wymiar kar. Patologiczne odchylenia seksualne. Rola ciała w różnych wyznaniach i religiach. Ciało, Kościół i sacrum Chrystusa, relikwie świętych.	HIS2A_W14 HIS2A_U01 HIS2A_U04 HIS2A_U06 HIS2A_K01 HIS2A_K04 HIS2A_K05
4.	Historia ciała i cielesności w XIX-XX wieku	3	Ciało i cielesność w XIX-XX wieku jako kategorie kulturowe we współczesnej humanistyce – stan, perspektywy i metody badań. Zmiany modelu rodziny i życia rodzinnego w XIX – XX stuleciu. Społeczno-obyczajowe wzorce roli kobiety i mężczyzny w perspektywie gender history. Sfera prywatna – intymność w życiu codziennym. Kulturowe aspekty seksualności a wzorce obyczajowe. Aspekty kulturowe „rewolucji obyczajowych” w XX wieku. Prostytucja w kulturze europejskiej XIX-XX wieku. Ciało i cielesność w kontekście urody, higieny, zdrowia. Ciało i cielesność w kontekście starości i śmierci. Wyobrażenia ciała i cielesności w sztuce (wybrane aspekty).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
Przedmioty z zakresu historii Polski i świata współczesnego*:				
1.	Systemy polityczne i partyjne	2	Współczesne doktryny polityczne. Podstawowe terminy z zakresu nauki o polityce. Typologia systemów politycznych i partyjnych. Funkcje partii politycznych. Ewolucja systemu politycznego i partyjnego Polski w latach 1944/45-2012. Współczesne ustroje wybranych państw Europy i świata w ramach systemów demokratycznych (skonsolidowanych, nieskonsolidowanych i „szarej strefy”) oraz niedemokratycznych (autorytarnych i totalitarnych).	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
2.	Samorząd i polityka lokalna	2	Geneza i rozwój instytucji samorządowych w Polsce X-XX wieku. Pojęcie, istota, rodzaje i modele samorządu terytorialnego. Pozycja samorządu terytorialnego we władzy publicznej i struktura samorządu terytorialnego w Polsce. Ustrój i organizacja władz samorządu terytorialnego i ich kompetencje. Dochody i wydatki – budżet w samorządach. Samorząd jako organizator życia wspólnot lokalnych i dysproporcje w rozwoju.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
3.	Integracja europejska	2	Proces jednoczenia kontynentu europejskiego w XX wieku. Droga Polski do integracji ze Wspólnotami Europejskimi. Instytucje unijne – geneza, charakterystyka funkcjonowania. Budżet Unii Europejskiej. Polityka unijna w dziedzinie przemysłu i usług. Polityka unijna wobec rolnictwa i obszarów wiejskich. Polityka bezpieczeństwa w ramach Unii Europejskiej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04

4.	Spółeczeństwo obywatelskie	2	Socjologia życia publicznego. Idea społeczeństwa obywatelskiego. Kształtowanie postaw obywatelskich. Zachowania prospołeczne. Demokracja partycypacyjna w społeczeństwie obywatelskim. Prawa człowieka w społeczeństwie obywatelskim. Instytucje państwa a społeczeństwo obywatelskie. Samorząd i społeczności lokalne. Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim. Edukacja ustawiczna a rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Społeczeństwo informacyjne. Wolontariat.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U03 HIS2A_U04 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K04
5.	Problemy współczesnego świata	2	Współczesne cywilizacje świata. Dyplomacja we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Globalizacja we współczesnym świecie. Międzynarodowa polityka kulturalna. Współczesne zagrożenia dla świata. Polityka UE. Polityka Stanów Zjednoczonych przed i po zimnej wojnie. Znaczenie organizacji międzynarodowych we współczesnym świecie. Stosunki międzynarodowe w regionie bałtyckim.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_W03 HIS2A_U01 HIS2A_U02 HIS2A_U03 HIS2A_K01 HIS2A_K02 HIS2A_K03
6.	Socjologia	2	Socjologia jako dyscyplina naukowa – zakres przedmiotowy i podmiotowy. Metodologia nauk społecznych – metody badań jakościowych, pomiar, próba w badaniach socjologicznych. Weryfikacja materiału socjometrycznego. Elementy myśli socjologicznej w dziełach antyku. Refleksja socjologiczna w dobie średniowiecza i nowożytności. XIX wiek – narodziny socjologii jako nauki (poglądy Augusta Comte’a, Herberta Spencer’a). Myśl socjologiczna w poglądach Karola Marksa (konceptcja formacji społeczno-ekonomicznych). Ewolucjonizm, socjologizm, humanizm, Szkoła Chicagowska? Socjologia humanistyczna (Max Weber) i socjologia formalna (Georg Simmel). Socjologia religii w myśli Emila Durkheima. Psychologizm, psychosocjologia (Vilfredo Pareto, G. Le Bon) i socjologia opisowa (chicagowska szkoła). Współczesna socjologia (klasyczny funkcjonalizm socjologiczny; neofunkcjonalizm; teorie wymiany; socjologiczne teorie konfliktu). Współczesna socjologia (analiza kryzysu współczesnego społeczeństwa; socjologia interpretatywna). Dorobek klasycznej socjologii polskiej.	HIS2A_W03 HIS2A_W10 HIS2A_U07 HIS2A_U12 HIS2A_K01 HIS2A_K05
<p>PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):</p> <p>Celem praktyk niepedagogicznych prowadzonych w Instytucie Historii UJK jest przygotowanie studentów do pracy w instytucjach kultury, takich jak: muzea, wydawnictwa, galerie sztuki, w ośrodkach kreujących rozwój kultury, w odpowiednich działach jednostek samorządowych, rządowych i pozarządowych, różnego typu mediach. Studenci odbywają praktyki w wymiarze 60 godzin. Celem praktyk pedagogicznych prowadzonych w Instytucie Historii UJK jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela historii i wiedzy o społeczeństwie, w tym poznania ogólnych zasad organizowania i prowadzenia pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole ponadpodstawowej, kształtowania umiejętności wykorzystywania w działalności praktycznej wiedzy zdobytej podczas studiów, pogłębiania znajomości metod i form nauczania historii oraz gromadzenia materiału obserwacyjnego i doświadczalnego o szkole i jej środowisku. Student odbywa praktykę psychologiczno-pedagogiczną w wymiarze 15 godzin, praktykę z historii w szkole ponadpodstawowej w wymiarze 45 godzin oraz praktykę z wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej w wymiarze 90 godzin. Szczegółowe zasady odbywania praktyk reguluje harmonogram, dziennik i instrukcja praktyk.</p>				
1.	Praktyka zawodowa	2	Specyfika pracy i formy działalności prowadzonej przez instytucje kultury. Charakterystyka zbiorów stanowiących historyczne dobra kultury. Zasady	HIS2A_W01 HIS2A_W02

			przechowywania, opracowywania i udostępniania zbiorów. Zasady tworzenia i obiegu dokumentacji. Praca przewodnika, praca osoby zaangażowanej w ochronę, a także promocję i popularyzację historycznych dóbr kultury.	HIS2A_U01 HIS2A_U06 HIS2A_U09 HIS2A_K03 HIS2A_K04
2.	Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła w szkole ponadpodstawowej*	2	Specyfika szkoły ponadpodstawowej, w której praktyka jest odbywana, w szczególności realizowane przez nią zadania opiekuńczo – wychowawcze, sposób funkcjonowania, organizacja pracy pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji. Zorganizowana i podejmowana spontanicznie aktywność formalnych i nieformalnych grup uczniów. Obserwowane: aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interakcje dorosły (nauczyciel, wychowawca) – młody człowiek oraz interakcje między młodzieżą (w tym samym i różnym wieku), procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłócenia, czynności podejmowane przez opiekuna praktyk oraz prowadzone przez niego zajęcia, sposoby integrowania przez opiekuna praktyk różnych działalności w tym opiekuńczo – wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej, dynamika grupy, role pełnione przez uczestników grupy, zachowania i postawy młodzieży, działania podejmowane przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie. Współdziałanie z opiekunem praktyk w: sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa, podejmowaniu działań wychowawczych, wynikających z zastanej sytuacji, podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym: prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyczną, ocena własnego funkcjonowania w toku realizowanych zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacja zamierzonych celów, konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzonych działań, omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).	NAU2_W01 NAU2_U02 NAU2_U03 NAU2_U05 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K04 NAU2_K06
3.	Praktyka zawodowa śródroczna z historii w szkole ponadpodstawowej*	3	Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły ponadpodstawowej i prowadzonej w niej edukacji historycznej. Obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Zapoznanie się z dokumentacją szkoły ponadpodstawowej.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U09 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05

				NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
4.	Praktyka zawodowa ciągła z historii w szkole ponadpodstawowej*	1	Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły ponadpodstawowej i prowadzonej w niej edukacji historycznej. Obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji historii. Organizacja i prowadzenie lekcji historii (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Zapoznanie się z dokumentacją szkoły ponadpodstawowej.	HIS2A_W01 HIS2A_W10 HIS2A_U03 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
5.	Praktyka zawodowa śródroczna z WOS w szkole podstawowej i ponadpodstawowej**	4	Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się ze specyfiką szkoły ponadpodstawowej i prowadzonej w niej edukacji społecznej i obywatelskiej. Obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji wiedzy o społeczeństwie. Organizacja i prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Zapoznanie się z dokumentacją szkoły.	HIS2A_W01 HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
6.	Praktyka zawodowa ciągła z WOS w szkole	2	Kształtowanie kompetencji dydaktyczno-wychowawczych przez zapoznanie się	HIS2A_W01

	podstawowej i ponadpodstawowej**		ze specyfiką szkoły ponadpodstawowej i prowadzonej w niej edukacji obywatelskiej i społecznej. Obserwacje czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji wiedzy o społeczeństwie. Organizacja i prowadzenie lekcji wiedzy o społeczeństwie (w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, z wykorzystaniem technologii informacyjnej). Kształtowanie kompetencji dydaktycznych poprzez analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Zapoznanie się z dokumentacją szkoły.	HIS2A_W02 HIS2A_U05 HIS2A_U19 HIS2A_K05 NAU2_W01 NAU2_W06 NAU2_U01 NAU2_U03 NAU2_U04 NAU2_U05 NAU2_U06 NAU2_U07 NAU2_U08 NAU2_U09 NAU2_K01 NAU2_K02 NAU2_K05
razem		120 126***		

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia. Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin. Studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela obowiązuje szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Dotyczy ono studentów, którzy nie odbyli tego szkolenia na studiach I stopnia. Wymienionym szkoleniom nie przypisuje się punktów ECTS.

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia na kierunku historia (studia drugiego stopnia) stanowi istotny element procedur obowiązujących w ramach funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Obejmuje ona okresową ocenę przez studentów zajęć prowadzonych na kierunku Historia, ocenę tematów prac dyplomowych przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, kontrolę, analizę i ocenę przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia archiwizowanych teczek z pracami kontrolnymi, hospitację zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu Historii, ocenę w/w dokumentacji i kontrolę procesu zapewnienia jakości kształcenia przez Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale. Kontrolę nad tym procesem posiada Uczelniana Komisja ds. Kształcenia. Szczegółowa weryfikacja i ocena efektów uczenia się odbywa się:

- w procesie dyplomowania (ocena pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta),
- w procesie ankietyzacji przeprowadzanej wśród studentów kończących proces kształcenia (ocena realizacji kierunkowych efektów uczenia się),
- poprzez realizację i ocenę praktyk studenckich (zgodnie z regulaminem praktyk),

- poprzez uzyskiwanie od studentów informacji dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej w ramach wymiany międzynarodowej,
- informacją zwrotną poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora lub Ministra),
- poprzez badanie losów absolwentów i informacji zwrotnych w zakresie uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy,
- poprzez badanie opinii pracodawców w zakresie programów studiów, w tym szczególnie zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikacji.

Podstawę oceny realizacji efektów uczenia się stanowią ponadto: prace etapowe realizowane przez studentów w trakcie studiów (kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, referaty, projekty, prezentacje, itd., według szczegółowych ustaleń przedstawionych w kartach przedmiotów), których charakter i miejsce określono w ramach funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (ocena skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia). Szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji wyznacza prowadzący przedmiot i umieszcza je w karcie przedmiotu. Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.

* dotyczy studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela

** dotyczy studentów przygotowujących do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)

*** dotyczy studentów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz do nauczania drugiego przedmiotu – Wiedzy o społeczeństwie (WOS)

**** studenci przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela uzyskują również wiedzę, umiejętności i kompetencje wynikające z realizacji efektów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określonych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.